

Boekgeschiedenis (A004501)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 1) Engels Gent werkcollege
hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Van Remoortel, Marianne	LW07	Verantwoordelijk lesgever
Cuomo, Andrea	LW06	Medelesgever
Vorobyev, Grigory	LW07	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Educatieve Master of Science in de cultuurwetenschappen (afstudeerrichting geschiedenis)	5	A
Master of Arts in de taal- en letterkunde (afstudeerrichting historische perspectieven)	5	A
Master of Arts in de geschiedenis	5	A
Master of Arts in de historische taal- en letterkunde	5	A
Master of Arts in de kunstwetenschappen	5	A
Uitwisselingsprogramma cultuur en taal in context	5	A
Uitwisselingsprogramma geschiedenis	5	A
Uitwisselingsprogramma kritische perspectieven op cultuur	5	A
Uitwisselingsprogramma middeleeuwse studies en hulpwetenschappen	5	A
Keuzepakket Critical Perspectives on Culture	5	A

Onderwijstalen

Engels

Trefwoorden

handschrift, middeleeuwen, codicologie, druk, boek, tijdschrift, moderne tijd, digitalisering, materialiteit, circulatie

Situering

Dit opleidingsonderdeel heeft geen exhaustieve of overzichtsmatige opzet, maar wil studenten vertrouwd maken met verschillende analytische benaderingen van de boekgeschiedenis. Het vak sluit aan bij recente ontwikkelingen binnen de discipline en benadrukt de studie van het boek als materieel en cultureel artefact. Centraal staan vraagstellingen en methoden rond productie, vormgeving, verspreiding, overlevering en ontsluiting van handgeschreven en gedrukte werken binnen hun historische context.

Inhoud

Het vak bestaat uit twee afzonderlijke, complementaire delen. Deel 1 biedt een inleiding tot de codicologie. Het gaat dieper in op de studie van materialen, structuur, opmaak, decoratie, bindwerk en de historische ontwikkeling van (vooral Europese) handschriften; technieken voor de codicologische beschrijving van handschriften; analyse van codicologische data met het oog op het bepalen van de datering en herkomst van het object. Deel 2 focust op het gedrukte boek van de negentiende eeuw tot vandaag, van de industrialisering van de drukpers tot het digitale domein. Hoe verandert het boek wanneer machines het productieproces overnemen? Wat betekent lezen in verschillende historische en sociale contexten? Hoe functioneren boeken als

handelswaar, cultureel kapitaal of bron van conflict en debat? En wat gebeurt er met het boek wanneer het zijn fysieke vorm overstijgt in adaptaties en digitale omgevingen? Dit deel van het vak verkent de boekgeschiedenis via thematische casussen die deze vragen centraal stellen. Studenten analyseren teksten, beelden en boekobjecten in relatie tot hun productie, gebruik, circulatie, bewaring en ontsluiting, en reflecteren kritisch op de veranderende rol van het boek van de negentiende eeuw tot vandaag.

Begincompetenties

Geen specifieke voorkennis is vereist. Van de studenten wordt wel verwacht dat zij vertrouwd zijn met historiografische methoden en zelfstandig relevante bibliografische bronnen kunnen vinden.

Eindcompetenties

- 1 Grondig inzicht kunnen aantonen in productieprocessen van manuscripten en gedrukte werken.
- 2 In staat zijn om handschriften en gedrukte werken op een vakkundige manier te analyseren en te beschrijven, i.e. aan de hand van de beschrijvende kaders die in de les aangereikt werden.
- 3 Inzicht kunnen aantonen in de materiële aspecten van handschriften en gedrukte werken kunnen toepassen in (literair-)historisch onderzoek.
- 4 Inzicht kunnen aantonen in de impact van nieuwe druktechnieken en gedrukte media op de organisatie en verspreiding van kennis en ideeën en op schrijf- en leespraktijken.
- 5 De impact van digitalisering op de studie van gedrukte werken kritisch benaderen.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

De lessen vinden plaats op campus. Van dit vak worden geen opnames gemaakt.

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Slides

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Engels

Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Reader

Naam: Reader

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Engels

Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Studenten kunnen na de les met de lesgever praten. Ze kunnen ook vragen stellen via het digitale leerplatform Ufora of een afspraak maken via e-mail.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Participatie (10%): Actieve deelname aan de lessen is vereist. Van studenten wordt verwacht dat zij bijdragen aan discussies, vragen beantwoorden en zich voorbereiden op de lessen door de toegewezen teksten te lezen.

Opgachten deel 1 (15%): Studenten voeren tijdens deel 1 van de lessenreeks een aantal korte schrijfopgachten uit.

Opgachten deel 2 (45%): Studenten voeren tijdens deel 2 van de lessenreeks een aantal korte schrijfopgachten uit en dienen na afloop een langere eindopdracht in.

Mondeling Examen (30%): Het eindexamen voor deel 1 van de lessenreeks bestaat uit vragen over onderwerpen die in de lessen aan bod zijn gekomen. Verantwoord gebruik van generatieve AI-tools voor de schrijfopgachten is toegelaten.

Eindscoreberekening

Je eindcijfer wordt berekend op basis van deelname aan de lessen (10%), schriftelijke opdrachten (60%) en mondeling examen (30%).

Wie ongegrond afwezig is op of niet deelneemt aan (een deel van) de evaluatie (mondeling examen en opdrachten), kan niet slagen en zal, als de mathematische eindscore een cijfer van 9 of meer op 20 zou zijn, het hoogste niet-deliberbare cijfer krijgen (8/20).

Een voldoende score voor de niet-periodegebonden evaluatie mag worden meegenomen naar de tweede zitting.

Faciliteiten voor werkstudenten

- 1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid met vervangende opdracht in overleg met de docent
- 2 Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip doorheen het academiejaar
- 3 Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens of na kantooruren

Meer informatie :

- Neem steeds contact op met de docent om afspraken te maken.
- Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>